

Brez dogme.

Roman

Spisal: H. Slenkiewicz.

DRUGI DEL.

(Nadaljevanje.)

Mene je vedno nekaj odvrčalo od njega, in ako to tu omenjam, se godi to glavno radi tega, ker ta zopernost ima sedaj v meni neko čudno moč življenja. Nepristano mislim na ljudi, od katerih me razdraženo odpuhuje. Ko bi šlo le za Kromičkega in za gospo Celino, bi bilo to še razumljivo; mogel bi namreč dopustiti, da so moji občutki do njiju zakrknjeni z gnusom sovraštva; toda poleg njiju stoje enako uporni v spominu še razne druge osebe, ki so budile svoje dni v meni nejevoljo ali ogavnost. Ne morem si tega tolmčiti s stanjem mojega zdravja — zdrav sem, kakor še nisem bil nikdar — zato si pojasnujem to na naslednji način: ljudje so mi odvrzeli hudezen, čas pa je posušil sovraštvo, ker pa živeč človek mora čutiti, — torej čutim kakor znam, živim pa ob tem, kar mi je ostalo. Priznati tudi moram, da se ne prenasiti s srečo on, kdor tako čuti in živi.

Nekdanje simpatije so se mi skoro popolnoma ohladile. Do Sniatinskega čitim naravnost nevoljo, katere modrovanje ne modrijanje ne more potlačiti. Sniatinski ima neovrgljivo lepše lastnosti, pa tudi ugaja samemu sebi in vsled tega je pogostoma — da govorim z jeziki kom slikarjev — razburkan. Mislim si, da je to nekaj nečloveškega, da bi se človek, ki opazi, da njegov način ravnanja, njegova individualna znamenja in originalnosti, ugajajo ljudem, ne zaljubil končno v ta svoj tip in ne začel naposled pretiravati samega sebe. Sniatinski hoče biti preveč vselej in povsod Sniatinski, radi česa začenja biti neumen, in temu žrtvuje svojo prirojeno neznost. Za ono rezko brzjavko, ki mi jo je poslal v Karkov po brezuspešnem poslanstvu pri Angelici in tisti "pdrini" (svet) kar je bilo nepotrebno, ker bi bil odšel v svet tudi brez njegovega sveta, se že dosti ne zmenil, toda prejel sem od njegovega pisane Kristijanije, pisane po Angelicini poroki, navidezno iz srca, toda takisti rezko in polno obdelovanja. Pismo se je glasilo več ali manj takole: "Gospodična Angelica je že gospa Kromička — zgodilo se je — pomilujem te — objemam te prisrčno — ne misli si, da nastane vrzel v nebesih — so še važnejše reči na svetu — naj me vrag vzame — ponosna mora biti Norvegija — vrni se in poprimi se dela — ostani zdrav itd." Ne navajam ga v celoti, toda tak je bil ton pisma. Bili mi je kaj neprijetno, ker najpoprej nisem prosil Sniatinskega, naj mi posodi vatel, da bi njim premerim lastno nesrečo, v drugič pa sem ga imel za modrejšega, domnevala je si, da razume, da te njegove "važnejše reči" niso le takrat prazne besede, kadar označujejo občutke, katere ima kdo poprej. Hotel sem mu precej odpisati, proseč ga; naj me spusti iz svojega duševnega varstva; pa sem si premislil in mu nisem pisal, ker si mislim, da je to najmanj težaven način za prekinjenje medsebojnih odnosov. Ko sem pa globlje šel vase sem opazil, da vzrok, da je izginila moja prijaznost do Sniatinskega, ni bila njegova brzjavka in pismo. Da povem resnico, ne morem mu odpustiti tega, za kar bi mu imel biti hvaležen, to je njegovega porredovanja med menoj in Angelico. Sam sem ga prosil za to, toda prav radi tega, da sem ga prosil, da sem mu zaupal svojo usodo in krivilo moje slabosti ter si ga napravil tako za svojega varuha, da je končno to pozivanje in nesre-

ča, ki me je doletela, prišla najpoprej skozi njegove roke, mi je ostalo v srcu razžaljenje. V meni tiči jeza na samega sebe, ali obenem tudi na Sniatinskega radi tega, da se je vsega tega udeležil. Vem, da je to krivično, toda ne vem si pomagati pri tem, da je moja prijaznost tako zgorela kakor sveča.

V ostalem nisem bil nikdar preveč naklonjen občutkom prijaznosti. Živel sem v bližnji odnošaji s Sniatinskim, morda prav radi tega, ker sva živeča vsak na svojem koncu Evrope. Drugih prijateljev nisem imel. Sploh pripadam k bitjem, katere imenujejo spomladance. Spominjam se, da sem večkrat mislil na to z nekim ponosom smatraje to za dokaz moči. V resnici, v živalskem svetu na primer, se združujejo samo bitja, ki so slaba; ta pa, katerim je dala narava močne zobe in kremplje, zadoščujejo sama sebi. Ta osnova pa se more izključno le prilagoditi ljudem. Nesposobnost do prijaznosti ne dokazuje v človeku najbolj pogostoma moči, marveč suhotu srca. V meni pa je tičala vrhu tega še neverjetna bojazljivost in občutljivost. Moje srce je bilo podobno mimosi, ki se zapira za vsakim dotikljajem. Da nikdar nisem sklenil prijateljstva z nobeno žensko, to je povsem kaj drugega. Imel sem voljo, spoprijazniti se samo s takimi, od katerih sem pozelel še kaj več, torej ta prijaznost ni mogla biti odkritosrčna. Na spratno pa sem jo kazal večkrat navidezno, tako, kakor se na primer lisiča potuhnelo dela mrtvo, da bi spravila vrane ob čuječnost, in tem lažje je la katero. Ne trdim, da ne bi verjel v mogočo prijaznost moškega z žensko. Pred vsem drugim nisem bedak, ki meri svet z lastno mero, niti capin, ki sumniči vedno druge; tudi osebnost opazovanja so mi dokazala, da je podobna prijaznost povsem mogoča. Ker pa v istinosti obstoje taki občutki in odnošaji, kakor med bratrom in sestro, zato morejo biti na mestu tudi tam, kjer se dvojje bitij dasi tujih, smatra za brata in sestro. Rečem celo še več, da se s sposobnostjo do te vrste občutkov odkljujejo zlasti izbrane duše, ki imajo prirojen nagon do platinških zabav, torej duše pesnikov, umetnikov, modrijanov in sploh babil, presežajočih navadno krojaško mero. Ako je to dokaz, da ni bilo v meni gradiva niti za pesnika, niti za umetnika, ali znamenitega človeka — je še tem slabše zame. Verjetno je, da tega tudi ni bilo, ker sem ostal nič več nič manj nego Leon Ploševski.

V svojem času sem čutil, da ko bi mi bila postala Angelica moja žena, pa bi mi bila ne le žena, ali ljubljanka, marveč tudi prijateljica. Toda sedaj vrašje na to ne mislim! Prikazni te vrste me obiskujejo itak preveč pogostoma in mislim si, da v resnici ne bom poprej povsem miren, dokler se mi ne posreči zapoditi jih za vedno.

Dne 4. malega travna.

Tu srečam dovolj pogostoma Davisovo ter celo zahajam k njej. In nič več! Dokaj neprijetnosti in nekoliko preziranj pod debelo plastjo pepela — v ostalem navaden vzajemni odnošaj. Ona je preveč lepa, da bi jo bilo mogoče uvrstiti v vrsto idisinkracije; — ljubiti ne morem s sovraštvom se pa nočem mučiti. Ona je spoznala to takoj in se prilagodila temu. Nekoliko jo res draži moja večja samozavest, moja samostojnost, in prav radi tega računa z menoj. Zares je vredna začudenja ta lahkota s katero se ženske prilagodijo odnošajem, ki so bližnji preja-

nji navadni prijaznosti. Midva z Layro se ne obnašava tako, kakor bi ne bilo med nama ničesar, je pri ljudeh, marveč tudi takrat, kadar sva slučajno sama. Njo ne stane to ničesar; na njej ni videti niti najmanjše prisiljenosti; ona je uljudna, do gotove mere hladna, enako tudi prijazna, ali v tem položaju jo posnemam tudi jaz, da mi niti ne pride v glavo, da bi jo moral na primer klicati po imenu.

Napolitanski njen bratranec Maleschi, ki je iz početka tak čudno obračal oči, ko me je videl, da sem že smatral za svojo dolžnost, ga vprašati, radi česa to dela, se je sedaj pomiril, ko je vdel, da so najini odnošaji povsem dostojni, ter je zdaj moj prijatelj. Zastran Layre se je tu enkrat že celo bojeval in navzlic temu, da so ga smatrali v Italiji za bojazljivca, se je krepko držal.

(Dalje sledi.)

POŠILJATEV DENARJA.

Bodite previdni in DOBRO PREMISLITE, komu izročite težko zaslužen denar. Ako hočete biti TOČNO postreženi in RES VEDETI, da pride vaš denar doma v PRAVE ROKE pišite ali oglasite se pri NOVI DOMOVINI. Uradne ure od 8. zjutraj do 8. zvečer. Tudi ob nedeljah, kadar hočete. Prepišite se, da se pošiljanje denarja vrši v NAJLEPŠEM REDU in NAJHITREJ.

V staro domovino pošljemo (pri čemur je pošt. vračunana.)
Za \$ 20.45 100 kron
Za \$ 40.85 200 kron
Za \$ 101.70 5000 kron
Za \$ 203.75 1000 kron
Oglasite se ali pišite: TISKOVNI DRUŽBI "NOVA DOMOVINA" 6119 St. Clair Ave. N. E. Družba jamči za vsako odpošiljatev.

ZASTOPNIKI ZA NOVO DOMOVINO:

Joseph J. Peshell, Box 165, Ely, Minnesota

Nick Chernich, Box 787, Calumet, Mich.

John A. Germ, Box 281, Braddock, Penna.

Martin Laurich, 515 Blue Island Ave., Chicago, Illinois

Leo Terlep, 911 N. Hickory st., Joliet, Illinois

John Verbišar, 57th Keystone Buttler St., Pittsburg, Pa.

Jos. Smalcely, Box 626, Eveleth, Minn.

John Glavia, Box 323, Conemaugh, Pa.

John Hribar, Box 1040, Pueblo, Colorado

Anton Zagar, 404 N. Ferry Str., Kansas City, Kans.

Zastopa tudi Kansas City, Mo. Anton Gorišek

402 Maryland St., Indianapolis, Ind.

Fotografira po noči ali po dnevu, svetlo ali navadno.

odprto v četrtki in v soboto zvečer.

LYBEIKS 5916 St. Clair Ave.

ALBERT KROECKEL

se priporoča Slovincem za zavarovanje hiš, posestva in drugega imetja proti ognju

1486 Addison Rd. N. E., Cleveland, O.

POSEBNA
PRODAJA

čevljev se je začela 21. junija.

MOŠKE, DEŠKE IN OTROSKE OBLEKE TER ČEVLJI

Vsi čevlji so najnovejše vrste in kroja, in poljubne kakovosti. Pomnite, da imamo mi samo garantirano blago. Če kupite enkrat pri nas, postanete gotovo naš odjemalec. Prodajamo le najboljše blago.

Vsem enake cene pri trgovini

H. Blumental

Poleg poštnege urada, Collinwood, O. Odprto zvečer.

JOHN GRDINA,

Prva in največja slovenska trgovina vsakovrstnega blaga in oblačil za moške, ženske in otroke, vsa priprava za

ženine in neveste kakor tudi za novorojenčke. Izdelujemo obleko za neveste. Založba obuv in klobukov.

Tel. Bell. East 1271-R. 6111-13 St. Clair Ave., Cleveland O.

Slike telesne velikosti napravimo brezplačno ako naročite dvanaest fotografij za \$3. Posebno nizke cene za slike prvoobhajancev. A. BURK, 1486 Willson Ave., * * blizu Woodland.

IVAN IN JOSIP GORNIK

TRGOVCA

z manufakturnim blagom

priporočata svojo bogato zalogo blaga in moške oprave, kakor tudi vse potreščine za moške. Opozarjata ob enem cenjene rojake na svojo krojačnico, kjer se izdelujejo obleke po najnovejšem kroju. Velika zaloga raznovrstnih oblačil, hlač, in sploh vse v to stroko spadajočih potrebščin.

6105 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

SOKOLSKI DOM

1223 St. Clair Avenue.

brezplačen tolmáč pri vsakovrstnih sodnih zadevah.

Zaveden Slovincem bode vedno podpiral domača podjetja in kadar je mogoče, vselej del k svojem rojaku v gostilno rajše kot kam drugam.

PRI MENI DOBITE IZVRSTNE pijače, sveže olivo, domača vina, žgane pijače, "soft drinks" t. t. d. V obilen poset se priporoča:

LOUIS RECHER, 1223 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

LETNA DOBA.

Najpripravniji čas, da si gospodinje preskrbe lepe otročje vozičke, ki smo jih pravkar dobili. Lepi novomodni voziček stane

\$1.75,

fine kakovosti pa od \$25.00 naprej. Velika zaloga barv in stenskega papirja. Ženiam in nevestam pa je itak znano, da imamo vse potrebno po najnižjih cenah.

Za pogrebni zavod smo združeni z najboljšimi tiskarji in vam preskrbimo vse potrebno v Vašo zadovoljnost. Imamo vsakovrstne kočije za poroke, krste in pogrebe.

Priporoča se rojakom

ANTON GRDINA, 6106-6108 St. Clair Ave. Tel. Cuy. C. 3879-R

Sokoli!

Sokol Josip Koberna,

lastnik Pilsner hotela.

NA 4977 BROADWAY S. E.

priporoča cenjenim Slovincem, posebej o pa bratom Sokolom svoj moderno opremljeni hotel kjer se točijo pristne in najboljše pijače. Na razpolago so tudi kopeli. Shajališče slovenskega Sokolstva.

Bell. Tel. Broad 431-J

Obed od 12 do 2h. Večerja od 6 do 7h.

JAK. GRDINA,

1777 ST. CLAIR ST.

Priporoča cenjenim rojakom svojo gostilno in kegljišče. Opozarjam posebno cenjena društva na svojo veliko in malo dvorano. V večji dvorani je prostora dovolj za vsakovrstne predstave, telovadne vaje, pevške večere i. t. d. — Dvorana se nahaja na najbolj pripravljenem prostoru za clevelandске Slovence.

Tel. Cuy. 2583

Louis Lauše,

Slovenski notar, tolmáč in gostilničar.

se priporoča za vsa v notarsko stroko spadajoča opravila.

Uzalogi ima fina vina, domačega in pristnega fadela po najnižjih cenah. Vsaki, ki ga aroči, bode s njim zadovoljan in postane zvest odjemalec. Vino pošljim po celi Ameriki.

Louis Lauše, 6221 St. Clair ul. Cleveland, O.

Josip Jenškovič,

gostilničar

se priporoča svojim rojakom v obilen poset njegovega saloona. Toči pristna vina, pivo in žganje. Založen je s finimi vsakovrstnimi smokami. —

Svoji k svojim!

5393 St. Clair ul., Cleveland, Ohio.

Steve Savich,

3129 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

vsakovrstne načrte (plane) vsakemu brezplačno. Napravim vam obriše za vašo hišo najceneje. Zdelujem na najboljši način in po najnižji ceni vsa, k stavbi hiš spadajoča dela; enako zdelujem tudi poprave pri hišnih potrebah.

Kdorkoli misli delati hišo, naj se obrne k meni.

ANDREJ JARC,

slovenski krojač.

6110 St. Clair Avenue N. E.

Se priporoča vsem rojakom v izdelavo vsakovrstnih oblek. Vsaka obleka, ki pride iz moje delavnice je najboljše vrste in zajamčena.

Posebno se priporočam rojakom za izdelovanje oblek, ki jih lahko plačujejo na tedenske obroke.

Cene najnižje. Svoji k svojim!

Vsaki Hrvat hvali svojo Imam največjo zalogo žgmalho, jaz pa svojo gostilnjo in vina, ki ga prodajam no in kdor temu ne verjame na drobno in debelo. Za donaj se pride sam prepričati.

Za obilen poset se priporoča

GEO. TRAVNIKAR 6102 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.